

JERN OG METALLOMSETNING AS
Postboks 1288 Torstrand
3254 LARVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Elisabeth Hammerli, 33371204

Rapport etter tilsyn hos Jern og Metallomsetning AS 20.11.2024

Denne inspeksjonsrapporten (2024.006.I.SFVT) omhandler forhold som ble avdekket under Statsforvalterens tilsyn hos Jern og Metallomsetning AS 20.11.2024.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Vår vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Vi avdekket avvik som dere må rette snarest

Vi avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten hadde mangler ved sin internkontroll
- Avvik 2: Virksomheten har tillatt midlertidig lagring av usanerte kjøretøy utenfor betongdekke.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Jern og Metallomsetning AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende oss en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 05.03.2025.

Vi påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger etter tilsynet:

- Anmerkning 1: Virksomheten kan forbedre sin håndtering av farlig avfall.
- Anmerkning 2: Virksomheten kan forbedre internkontrollsystemet på noen punkter.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Jern og Metallomsetning AS må betale et gebyr på 30 300 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post

Vi ber om at dere svarer ut avvikene hver for seg, merker tilbakemeldingen med saksnummer 2024/11791 og sender den til sfvtpost@statsforvalteren.no.

Del 2: Vår vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten hadde mangler ved sin internkontroll

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket:

- Internkontrollforskriften § 5, andre ledd pkt. 6 og 7

Beskrivelse av krav

Internkontrollforskriften § 5, andre ledd pkt. 6 stiller krav til at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Internkontrollforskriften § 5, andre ledd pkt. 7 stiller krav til at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Rutinene skal være skriftlige.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har et internkontrollsystem med mange rutiner og instruksjer, og har gjennomført miljørisikovurderinger, men hadde likevel noen mangler:

- **Virksomheten hadde noen mangler ved sine miljørisikovurderinger.**

Virksomheten har gjennomført miljørisikovurderinger senest i 2023, og har vurdert mange hendelser knyttet til ytre miljø, men hadde likevel noen mangler:

- Det var uklart hvordan virksomheten har kommet fram til samlet risiko og prioritet, akseptkriterier kunne ikke framvises, og det var ikke satt opp kolonner for tiltak og hvem som er ansvarlig for tiltak.
- Håndtering av slukkevann ved en eventuell brann var ikke vurdert.

- **Virksomheten hadde noen mangler ved sine internkontrollrutiner:**

a) Virksomheten hadde ikke en rutine for miljørisikovurderinger.

En rutine bør minst beskrive hvor ofte/ når miljørisikovurderinger skal revideres, hvem skal delta i risikovurderingene, og hvordan skal de gjennomføres. Det bør framkomme i rutinen hvordan risikomatriksen fylles ut, og hva de enkelte kolonnene og tallene viser til.

b) Virksomheten hadde en arbeidsinstruks for oljeutskiller, men denne bør forbedres.

Instruksen beskriver hvem som tømmer oljeutskilleren og når, at en sil skal rengjøres ved behov, at tilførselskummer skal tømmes for slam vår og høst, at reparasjon og vedlikehold skal foretas av kvalifiserte operatører, og at dokumentasjon fra tømning skal oppbevares på kontoret.

En instruks for oljeutskiller bør i tillegg minst beskrive ekstern kontroll og prøvetaking, hvordan en eventuell alarm på høyt nivå skal håndteres, samt grenseverdi for oljeinnhold i

utløpsvannet, og hva som skal gjøres dersom grenseverdien overskrides. En rutine/instruks må tilpasses ny oljeutskiller når denne er installert.

c) Prosedyre for avfallsbehandling/ avfallsinstruks har mangler.

Virksomheten har ettersendt prosedyre for avfallsbehandling/ avfallsinstruks hvor type avfall er listet opp, og for noen avfallstyper er det beskrevet hvor det skal leveres, men prosedyren bør forbedres. En rutine for avfallsbehandling som også omhandler farlig avfall bør minst liste opp hvilke fraksjoner av farlig avfall som kan oppstå i virksomheten. I tillegg bør den beskrive hvordan farlig avfall skal sorteres og lagres, hvor og hvor ofte det skal leveres, og at det skal deklarerer. I prosedyren som er ettersendt er det listet opp noen typer «spesialavfall» (nå kalles det farlig avfall), men ikke alle typer. Oljefilter, kvikksølvbrytere, lysstoffrør, katalysatorer (som ikke er rengjort) og bilbatterier er ikke merket med at det er farlig avfall, og bremsevæske, spraybokser, og f-gass (AC-gass) mangler i oversikten. Elbilbatterier er ikke omtalt i prosedyren.

d) Virksomheten hadde ikke skriftlig dokumentasjon på eller rutine for hvordan brukte blyakkumulatorer (bilbatterier) som blir solgt har gjennomgått en gjenvinning.

Brukbare brukte bilbatterier som kommer inn med kasserte kjøretøy blir solgt videre. Bilbatterier er i utgangspunktet farlig avfall når de tas ut av kasserte kjøretøy, og for at batterier skal kunne selges videre må virksomheten dokumentere at de har gjennomgått en prosess/sjekk som viser at de er «gjenvunnet», dvs. blitt til et produkt som kan omsettes.

Avvik 2: Virksomheten har tillatt midlertidig lagring av usanerte kjøretøy utenfor betongdekke.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket:

Avfallsforskriften kapittel 4, vedlegg 1 pkt. 1

Beskrivelse av krav:

Avfallsforskriften kapittel 4, vedlegg 1 pkt. 1 stiller krav til at områder for lagring (inkludert midlertidig) av kasserte kjøretøy før behandling skal være utstyrt med fast, ugjennomtrengelig dekke på passende areal med oppsamlingsløsning eller sandfang og oljeutskiller.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering:

Virksomheten har gitt kunder lov til å sette fra seg vrakbil utenfor porten på lørdager, og tar de ikke inn for miljøsanering før på mandag. Virksomheten har ikke kontroll på om kjøretøyene kan være skadet og utgjøre en forurensningsfare før de blir kontrollert og tatt inn til vraking.

Dette kan i noen tilfeller føre til forurensning av grunn, da dette området ikke har fast, ugjennomtrengelig dekke, og ikke er tilknyttet sandfang og oljeutskiller, og praksisen er ikke i tråd med regelverket.

Anmerkning 1: Virksomheten kan forbedre sin håndtering av farlig avfall

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering:

Virksomheten leverer farlig avfall til godkjent mottak årlig, men brukte spraybokser har blitt kastet som metallavfall. Spraybokser som har inneholdt farlige kjemikalier skal håndteres som farlig avfall. Det er virksomhetens ansvar å ha oversikt over hvordan avfall som oppstår på anlegget skal håndteres.

Anmerkning 2: Virksomheten kan forbedre internkontrollsystemet på noen punkter.

- Virksomheten hadde en prosedyre for tapping av kjølemedier hvor det var oppført at den ansvarlige er operatør med godkjent opplæringsbevis. Det bør tydeliggjøres at det kun er ansatte med opplæringsbevis som skal håndtere F-gass.
- Virksomheten hadde flere utgaver av samme instruks med ulik datering i samme perm. For å holde oversikt og sikre at ansatte bruker siste utgave av en internkontrollrutine, bør det ikke ligge flere versjoner av samme rutine/instruks i en og samme perm.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Jern og Metallomsetning AS må betale et gebyr på 30 300 kr for tilsynet. Dette er sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7. Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Vi er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 24.10.2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på gebyrsatsen **innen tre uker** etter at dere mottok denne rapporten. En eventuell klage skal angi hva dere klager over og den eller de endringer dere ønsker. Dere bør begrunne klagen og nevne andre opplysninger av betydning for saken. En eventuell klage skal dere sende til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Hvis vi ikke gir medhold i klagen, vil vi sende den til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Klage på gebyrsats gir ikke utsatt iverksetting av vedtaket. Dere må derfor betale gebyret, og dersom klagen blir gitt medhold, vil restbeløpet bli tilbakebetalt.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om dere overholder gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Jern og Metallomsetning AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok

- Elisabeth Hammerli
- Tone Carmona-Nøklegaard

Kontaktperson hos Jern og Metallomsetning AS:

- Håvard Løndal, daglig leder

Anlegg kontrollert

Jern og Metallomsetning AS ble kontrollert under tilsynet.

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy:

- Miljøsanering av kasserte kjøretøy
- Forsøpling og forurensning av omgivelser
- Fast dekke
- Dimensjonering, drift og kontroll av oljeutskiller
- Håndtering av farlig avfall
- Håndtering av fluorholdige gasser
- Internkontroll inkludert rutiner, avvikshåndtering og miljørisikovurdering

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Forurensningsloven
- Avfallsforskriften kap. 4 og kap. 11
- Tillatelsen av 01.02.2006
- Internkontrollforskriften

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Arbeidsinstruks for oljeutskiller
- Arbeidsinstruks for miljøsanering av bil datert 15.12.09
- Arbeidsinstruks for mottak/registrering av biler
- Arbeidsinstruks for behandling av EL/hybrid biler, 2024
- Phoenix system for registrering av kassering
- Skjema for vernerunde 15.05.25
- Tilstandsrapport for arbeidsmiljø og sikkerhetstiltak ved J og M AS.
- Godkjenning av oljeutskiller.22.10.02 fra kommunalteknikk i Larvik kommune i forbindelse med at ny plattning ble etablert.
- Oljeutskiller brosjyre
- Prøvetakingsrapport fra oljeutskiller datert 5.11.24.
- Arbeidsinstruks for demontering av gasstanker i bil, 2017.
- Kvittering for levering av katalysatorer til HJM Recycling
- Kvitteringer på tømt oljeutskiller fra 2020, 2021 og 2022
- Opplæringsbevis for håndtering av F-gass, 2014.
- Arbeidsinstruks for tapping av kjølemedier, 2017
- Årlig miljøstatus.
- Risikovurdering på tappeplass vedrørende miljøsanering av bil og lagring av væsker.
- Avviksjournal

Ettersendt dokumentasjon

- Kvittering for leverte propanflasker
- Arbeidsinstruks for tapping av kjølemedier
- Årlig miljøstatus 2023
- Miljøprogram 2024
- Miljømålinger 2023

- Miljørisikoanalyser av lastebiltransport (henting og levering), mottakskontroll, sortering, miljøsanering(demontering), intern bruk av maskiner (internforflytning og transport), materialhåndtering og mellomagring.

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

- Kontroll av fast, ugjennomtrengelig dekke
Det var kommet noe snø rett før tilsynet, så vi fikk ikke sjekket om betongdekket var helt og godt vedlikeholdt, men virksomheten opplyste at de gjennomfører vernerunder 2 ganger i året, og at betongdekket blir sjekket da.
- Brukte katalysatorer blir hentet av HJM Recycling og eksportert til Danmark.
Virksomheten bestiller henting via Bilretur AS. Det er krav til egen tillatelse og forsendelsessamtykke ved eksport av avfall og farlig avfall, og Miljødirektoratet er myndighet for slik eksport. De settes på kopi.
- Propan som drivstoff
Det hender det blir levert inn utenlandske kjøretøy med propanbeholdere som drivstoff. Dette er et problem når kjøretøyet skal saneres pga. eksplosjonsfare. Virksomheten har levert disse til et selskap som håndterer slike gasstanker.
- Dimensjonering av oljeutskiller
Virksomheten har en eldre oljeutskiller og kunne ikke dokumentere dimensjonering av denne. Det er inngått avtale om kontroll og prøvetaking av utskilleren, og det ble lagt fram analyseresultater som ligger innenfor grenseverdien.
Det ble opplyst at det er bestilt ny oljeutskiller som skal være på plass i løpet av noen måneder. Vi minner om at det er viktig å dimensjonere oljeutskilleren til den faktiske vannmengden den skal håndtere, og at dokumentasjon på dimensjonering skal være tilgjengelig for forurensningsmyndighetene.

Dere kan kommentere på rapporten

Dere kan kommentere på **faktiske feil** i denne rapporten. Dere må sende eventuelle kommentarer til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark **innen to uker** etter at dere mottok rapporten.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via vår postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven. Rapporten vil i tillegg bli tilgjengelig på norskeutslipp.no.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Elisabeth Hammerli
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Håvard Løndal
Miljødirektoratet